

Összegzés az elmúlt időszakban (2015 – 2016) végzett kutató és publikációs munkáról

Az alább rövid összegzés a kutatócsoport tagjainak – Gáborjáni Szabó Botond, Kégli Ferenc, Pogány György, Pogányné Rózsa Gabriella, Sonnevend Péter és Varga Katalin – beszámolóira épül.

1. 2014-től kezdődően minden kutató intenzív *levéltári kutatást* folytatott a MNL MOL-ban, illetve az MTA Levéltárában. (Sajnálatos módon újabban a MOL megközelíthetetlen – költöztetésének szándéka -, ami hátráltatja a további munkát.)

Ezt az egyházi könyvtárak vonatkozásában kiegészítette a fontosabb egyházi gyűjtemények saját illetőségi körükben végzett jelentős levéltári anyaggyűjtése. Ez utóbbi gazdag anyagból önálló - igen tekintélyes - dokumentumkötet fog napvilágot látni Gáborjáni Szabó Botond vezetésével.

2. A tárgyra vonatkozó korabeli és később szakirodalmat nagy mélységben (3300 + 300 tétel) feltárta Kégli Ferenc. Természetesen minden kutató magának is gyűjtött témáinak megfelelő releváns körben. E munkához segítséget kaptunk a KSH Könyvtárától (korabeli újságcikkek szkennelése), illetve az ELTE informatikus könyvtáros hallgatói csoportjától, Bella Katalin irányításával.

3. Ugyancsak Kégli Ferenc széleskörű gyűjtést végzett az egyes könyvtári intézményekre vonatkozó adatokat illetően (kb. 2200 intézmény – közel 4000 adat).

4. Kégli Ferenc gyűjtése továbbá felöleli 169 korabeli könyvtári személyiség adatait, a rájuk vonatkozó érdemi irodalmat.

5. A tárgyidőszakban több fontos publikáció készült el, illetve jelent meg. Itt hívjuk fel a figyelmet, hogy Kégli Ferenc az elmúlt évtizedekben jelentős könyveket írt, illetve szerkesztett, továbbá négy megkerülhetetlen tanulmányt jelentetett meg. Továbbá több társunk is írt a hazai és külföldi diktatúrák könyvtárügyéről, illetve elemezte a feltárandó kérdések egyes vetületeit, pl. Pogányné Rózsa Gabriella disszertációjában feldolgozta a katalogizálás elméleti és gyakorlati kérdéseit. Felsorolásunk csupán a *mostani* (fent jelzett) időszakra tér ki.

6. Az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézete a nyolcvanas évek közepén készített, ez idáig publikálatlan, Voit Krisztina hagyatékából származó pályainterjúk közzétételével járul hozzá a projekthez. Dolgozatainkra is szinergikus hatást gyakorló, Kiszl Péter és Patkósné Tóth Zsuzsanna által jegyzett, Megszólított elődök címmel a Könyvtári Figyelőben indított sorozat eddigi részeiben is számos, a Rákosi korszak könyvtárügyéről szóló szakmai momentum került elő.

Kégli Ferenc

Adalékok könyvtárügyünk homályos éveiről, 1945–1949: az Országos Könyvtári Központ első éveit és a körzeti könyvtárak szervezése. = Könyvtári Figyelő, 2016. 1. 34-50. p.

Éberség és káderpolitika az Országos Könyvtári Központ életében. = Könyvtári Figyelő, 2016. 3. 377-390. p.

Pogány György

Igazolóbizottsági eljárás és B-listázás az Országos Széchényi Könyvtárban 1945-46-ban. 1-2. rész. = Könyvtári Figyelő, 2015. 3. 339-353. p.; 4. 517-522. p.

Háborús károk és felmérésük a könyvtárakban 1945-1953. = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2015. 12. 24-37. p.

A könyvtári állomány politikai célú megtisztítása, selejtezése 1945 után. = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 2016. 4. 9-35. p.

Pogányné Rózsa Gabriella

A könyvtár szakos képzés megszervezése a hazai felsőoktatásban. = Könyv és Nevelés. 2016. 1. 9-39. p.

A hazai könyvtáros tanfolyamok vázlatos története. = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros. 2016. 5. 14-31. p.

Sonnevend Péter

A hazai könyvtárügy szovjetizálása felé (1947 -1948). = Könyvtári Figyelő, 2016. 2. 169-184. p.

Kiszl Péter – Patkósné Tóth Zsuzsanna

„Szép szellemi szolgálat ez” Marót Miklós (1928-2006). = Könyvtári Figyelő. 2016. 2. 231-244. p.

Borsa Gedeon, az ízig-vérig bibliográfus. = Könyvtári Figyelő. 2016. 3. 362-376. p.

A nyolc már megjelent írás (mintegy 125 folyóirat-oldalon) és a két korabeli interjú – meggyőződésünk szerint – máris sok vonatkozásban új, valós képet nyújt a tárgyalt időszak fontos hazai könyvtárügyi folyamatairól.

További dolgozatok készítésén fáradozunk.

Összeállította:

Sonnevend Péter
2016. október 21.